

สิทธิประโยชน์ของสมาชิกวิสามัญแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ม.ร.ว.ประเดิมสวัสดิ์ สวัสดิวัตน์¹

ด้วยในการประชุมคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ครั้งที่ ๑๐๔๒ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๖ ได้มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๕ (๒) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๘ และเพิ่มเติม (๓) ของ ข้อ ๕ แห่งข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นส่วนคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิกวิสามัญแห่งเนติบัณฑิตยสภา ซึ่งแต่เดิมกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกวิสามัญไว้ ๒ ประการ คือ “ผู้สมัครเป็นสมาชิกวิสามัญต้องเป็นผู้ที่

(๑) สอบความรู้ทางนิติศาสตร์ได้ปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง หรือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือจากมหาวิทยาลัยอื่นในประเทศไทย ซึ่งเนติบัณฑิตยสภาเห็นว่ามีความมาตรฐานการศึกษาเทียบได้กับของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือ

(๒) สอบความรู้ทางนิติศาสตร์ได้ปริญญาตรีที่มีหลักสูตรการศึกษาไม่ต่ำกว่า ๔ ปี จากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาให้การรับรองมาตรฐานการศึกษา หรือ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนให้การรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญาแล้ว และผ่านการฝึกอบรมวิชาว่าความ หรือผ่านการฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความ ตามข้อบังคับสภาทนายความ ซึ่งมีความมาตรฐานให้ผู้ผ่านการอบรมหรือฝึกหัดมีความสามารถเป็นทนายความได้”

โดยที่เห็นว่า การศึกษาวิชานิติศาสตร์ระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ที่สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาได้ให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดมีมาตรฐานเทียบได้กับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงทำให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสามารถสมัครเป็นนักศึกษาของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาได้อย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นการสมัครเข้าเป็นสมาชิกวิสามัญแห่งเนติบัณฑิตยสภาก็น่าจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์เดียวกัน จึงได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิกวิสามัญแห่งเนติบัณฑิตยสภา

คณะกรรมการฯ ได้ประชุมพิจารณาร่างแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับฯ และนำเสนอคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภาเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๑๐๔๒ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๖ โดยที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๕ ดังนี้

๑) ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ (๒) แห่งข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

¹ ผู้อำนวยการกองบริการ สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

“(๒) สอบความรู้ทางนิติศาสตร์ได้ปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมให้การรับรองมาตรฐานการศึกษา หรือที่สำนักงานข้าราชการพลเรือนให้การรับรองคุณวุฒิของผู้ที่ได้รับปริญญาชั้นแล้ว และผ่านการฝึกอบรมวิชาว่าความหรือผ่านการฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความตามข้อบังคับสภาทนายความ ซึ่งมีมาตรฐานให้ผู้ผ่านการอบรมหรือฝึกหัดมีความสามารถเป็นทนายความได้ หรือ”

๒) ให้เพิ่มข้อความเป็น (๓) ของข้อ ๕ แห่งข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๓) สอบความรู้ทางนิติศาสตร์ได้ปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาในหรือนอกประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาได้รับรองมาตรฐานการศึกษาตามข้อบังคับ ข้อ ๕๖ (๒) แล้ว”

จากผลของการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับดังกล่าว จะทำให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและนอกประเทศไทย (โดยไม่กำหนดระยะเวลาของหลักสูตร) ที่คณะกรรมการอำนวยการอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาได้ให้การรับรองมาตรฐานตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๕๖ (๒) แล้ว สามารถสมัครเข้าเป็นสมาชิกวิสามัญแห่งเนติบัณฑิตยสภาได้ทันทีที่สำเร็จการศึกษา โดยไม่ต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาว่าความหรือผ่านการฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความตามข้อบังคับสภาทนายความก่อน แต่สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาที่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการอำนวยการอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ยังคงต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาว่าความหรือฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความตามข้อบังคับสภาทนายความเหมือนเช่นเดิม

สำหรับสิทธิของสมาชิกวิสามัญแห่งเนติบัณฑิตยสภา มีดังนี้

๑. มีสิทธิสวมเสื้อครุยเนติบัณฑิต ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๑๗ ที่กำหนดว่า “สมาชิกวิสามัญ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ มีสิทธิสวมเสื้อครุยเนติบัณฑิต ตามกฎหมายว่าด้วยเสื้อครุยเนติบัณฑิต”
๒. สามารถขอหนังสือสำคัญการเป็นสมาชิกวิสามัญ โดยชำระค่าธรรมเนียมการขอหนังสือรับรองตามที่เนติบัณฑิตยสภากำหนด เพื่อนำไปเป็นหลักฐานในการออกใบอนุญาตว่าความจากสภาทนายความ หรือใช้ในการรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วน บริษัท
๓. สามารถแสดงความคิดเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของเนติบัณฑิตยสภาส่งไปยังกรรมการเจ้าหน้าที่ได้ (ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๑๘)

ส่วนประโยชน์ที่ได้รับจากการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับฯ ผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกวิสามัญ หากมีความประสงค์จะประกอบวิชาชีพทนายความ ซึ่งจะต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาว่าความ หรือฝึกหัดงานที่สำนักงานทนายความตามข้อบังคับสภาทนายความ แต่เดิมเมื่อผ่านหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว

จึงจะนำหลักฐานมาขอสมัครเป็นสมาชิกวิสามัญ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการตามข้อบังคับ เนติบัณฑิตยสภา ประมาณ ๒ - ๓ เดือน จึงจะยื่นคำร้องขอหนังสือสำคัญการเป็นสมาชิกวิสามัญ เพื่อนำไปเป็นหลักฐานในการขออนุญาตใบอนุญาตว่าความได้ ปัจจุบันนี้ หลังจากที่ข้อบังคับ เนติบัณฑิตยสภา แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ประกาศใช้โดย นายกเนติบัณฑิตยสภา เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๖ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ เมื่อผู้ที่สำเร็จการศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาให้การรับรองมาตรฐาน การศึกษาตาม ข้อ ๕๖ (๒) แล้ว สมัครเป็นสมาชิกวิสามัญแห่งเนติบัณฑิตยสภาไว้ก่อนที่จะเข้ารับการ ฝึกอบรมวิชาว่าความหรือฝึกหัดงานที่สำนักงานทนายความตามข้อบังคับสภาทนายความ เมื่อผ่าน การฝึกอบรมหรือฝึกหัดงานแล้ว สามารถยื่นคำร้องขออนุญาตหนังสือสำคัญการเป็นสมาชิกวิสามัญได้ ทันที เพื่อนำไปขออนุญาตเป็นทนายความ เป็นการร่นระยะเวลาดำเนินการและเป็นประโยชน์ ในการประกอบวิชาชีพทนายความได้เร็วขึ้น เป็นประโยชน์ในการน้บระยะเวลากการเป็นทนายความ เพื่อใช้เป็นคุณสมบัติในการสมัครสอบสนามสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา หรืออัยการผู้ช่วย ในโอกาสต่อไป

สำหรับผู้ที่เป็สมาชิกวิสามัญ หากมีความประสงค์ที่จะสมัครเข้าศึกษาในระดับความรู้ ชั้นเนติบัณฑิตที่สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ก็จะได้รับส่วนลดค่าธรรมเนียม การศึกษาประจำปี ตลอดระยะเวลาของการเป็นนักศึกษาอีกด้วย